

راهکارهای جلوگیری از خروج نخبگان از کشور

بعد از فرمایشات مقام معظم رهبری مبنی بر لزوم جلوگیری از خروج نخبگان از کشور، بسیاری از کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه‌های مختلف، راهکارهای عملی و مهمی را برای این امر پیشنهاد کردند.

به گزارش خبرنگاران گروه جامعه گزارش خبر، رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار اخیر با نخبگان جوان و استعداد‌های برتر علمی، نخبگان را نور چشمان ملت خواندند و با تأکید بر لزوم تمرکز جامعه علمی و نخبگان برای یافتن راه‌حل‌های علمی مشکلات مختلف تأکید کردند: ظرفیت نخبگی جوانان ملت ایران، می‌تواند زمینه‌ساز پرکردن شکاف علمی کشور با علم جهانی، عبور از مرزهای جهانی علم، ایجاد تمدن نوین اسلامی و تحقق آینده درخشان کشور باشد.

ایشان با یادآوری سخنان چند سال قبل خود درباره آینده ایران و ضرورت پیشتازی در عرصه علم جهانی فرمودند: باید به‌گونه‌ای حرکت کنیم که در آینده‌ای معقول، ایران منبع علم جهانی بشود و هرکس برای دسترسی به جدیدترین یافته‌های علمی، ناچار از یادگیری زبان فارسی شود، همانگونه که در برهه‌هایی از تاریخ، ایرانیان بر قله‌های دانش جهانی قرار داشتند و کتاب‌های دانشمندان ایران در دانشگاه‌های غرب و شرق مورد تدریس و استناد اهل علم و دانش بود.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای برای رسیدن به این آینده روشن و افتخارآمیز، سه مرحله را ضروری دانستند که شامل تلاش فراوان برای پرکردن فاصله کنونی با خطوط مقدم علم جهانی، عبور از مرزهای دانش جهانی و عرضه کشفیات نوین علمی به جامعه بشری و بناکردن تمدن نوین اسلامی بر پایه علم نافع است.

رهبر انقلاب از "هوش مصنوعی" به‌عنوان یک مسئله مهم و آینده‌ساز نام بردند و تأکید کردند: این مسئله در اداره آینده دنیا نقش دارد و باید به‌گونه‌ای عمل کنیم که ایران جزو ۱۰ کشور برتر هوش مصنوعی در دنیا قرار بگیرد؛ امروز در کشور جوانان نخبه می‌توانند رشد و پیشرفت کنند ولی همچنانکه قبلاً هم گفته‌ایم تمایل یک نخبه برای مهاجرت به کشوری دیگر با این نگاه و توجه که بدهکار کشور است و پس از تحصیل بازخواهد گشت، مانعی ندارد. اما مهاجرفرستی و اینکه عناصری در بعضی دانشگاه‌ها، جوان نخبه را از آینده مایوس و او را به ترک میهن تشویق می‌کنند، صریحاً خیانت به کشور و دشمنی با آن است و دوستی با آن جوان هم نیست.

بعد از فرمایشات مقام معظم رهبری مبنی بر لزوم جلوگیری از خروج نخبگان از کشور بسیاری از کارشناسان و صاحب‌نظران حوزه‌های مختلف راهکارهای عملی و مهمی را برای این امر پیشنهاد کردند که تغییر ساختار نظام آموزشی، تغییر نظام حاکم بر مؤسسات آموزش عالی، گمردن افرادی شایسته و فارغ از گرایش‌های سیاسی، حزبی و جناحی بر صدارت آن‌ها، از جمله عوامل موثر در جلوگیری از پدیده فرار مغزهاست و سرانجام آنچه از همه مهمتر است، اصلاح مفاسد اداری و حاکمیت روابط شخصی و جناحی بر آنهاست.

۷ راهکار پیشنهاد شده جهت جلوگیری از خروج نخبگان از کشور به شرح ذیل است:

۱. درگیرکردن نخبگان در مقوله توسعه، به طوری که آنان توسعه نیافتگی را مشکل خود دانسته و در شرایط حاد و سخت بمانند و حاضر به همکاری باشند.

۲. شرایط مادی به گونه‌ای فراهم آید تا افرادی که رفته‌اند برگردند؛ این راه‌حل در کره جنوبی موفق بوده است.

۳. محل زندگی نخبگان از نظر مکانی مهم نیست بلکه باید از تخصص، مهارت و سرمایه آنها استفاده کرد که می‌تواند در ایران به کار گرفته شود.

۴. توسعه ارتباط بین دانشگاه و صنعت.

۵. رعایت نظام شایسته‌سالاری و استفاده بیشتر از نخبگان در مشاغل مدیریتی و نهادهای علمی در کشور.

۶. فراهم کردن زمینه ارتباط آموزشی و پژوهشی نخبگان و متخصصین با دانشگاه‌های برتر جهان.

۷. حمایت دولت از کارآفرینی و اشتغال نخبگان.